

CONCLUSIONS

Inaugurada pel la dra. Lola Bardallo, directora de l'Escola Superior d'Infermeria del Mar – ESIM-, el 23 de novembre van tenir lloc **Les Jornades del Grenfic. IV Jornada d'infermeria Humanística, enguany centrades en Dona i VIH**, celebrades a l'Auditori del Campus Mar, com és tradició. Amb més de 170 inscripcions, la Jornada va ser un èxit de convocatòria i de satisfacció per les membres del grup de recerca en cures infermera, GRENFI-VIH.

“El fi de l'epidèmia és un tema de Drets Humans”, podria resumir el sentir de tots els participants a la IV Jornada d'infermeria Humanística, d'enguany, després d'escoltar als ponents de la Jornada, i reflexionar plegats sobre l'estat de la qüestió envers a l'epidèmia, i en la situació de les persones que viuen amb el VIH.

La conferència inaugural presentada per la dra. Roser Terrades, la va realitzar del dr. Knobel, es va centrar en els reptes actuals des de la biomedicina, on l'actualització de les dades va servir per constatar la vigència del problema i la necessitat de continuar treballant des de la prevenció i l'acció amb les persones infectades i afectades.

En un resum ràpid i clarificador va parlar d'adherència farmacològica i de qualitat de vida, dels canvis terapèutics des del 1996 fins ara, de co-morbilitats, de l'evolució estimada de l'epidèmia amb els ambiciosos objectius de l'ONUSIDA 90-90-90 (percentatges de persones amb diagnòstics/tractaments/indetectables), i també de la PreP, com a tema actual i polèmic sobre la prevenció, en tots els foros de debat.

De la seva intervenció, i vinculat al tema de la Jornada, volem destacar la constatació de que la gran majoria d'assajos clínics es fan en homes en països riscs, i posteriorment s'extrapolen a les dones, obviant totes les característiques morfològiques i fisiològiques específiques d'aquestes que podrien comportar respostes i necessitats farmacològiques diferents als homes. A pesar dels pocs estudis existents, va definir el perfil dels nous infectats en el món, com una realitat molt complex que podria dibuixar-se com dona, jove i subsahariana o asiàtica.

“la cura del VIH és l'objectiu de tots”

El debat posterior a l'exposició, va deixar palesa la conveniència d'una consulta infermera especialitzada per a l'atenció holística, el suport i el seguiment de les PVVIH, més enllà dels Hospitals de Dia actuals.

Seguidament, en la Taula rodona la moderadora Sra. Rosa de Dios, ens va presentar a la Sra. Àlicia Lluva, que en una comunicació molt visual i entretinguda, ens va parlar dels mites

vinculats amb el “princep blau”, és a dir, com el procés d’enculturació al que estem immersos des de que som nens, facilita la construcció d’un imaginari que guia les nostres decisions al llarg de la vida. Ens va mostrar com anuncis publicitaris i pel·lícules que mostren homes i dones “ideals”, creant un imaginari social que amaga una perspectiva minimitzadora, sobre el que és ser home i ser dona, i també sobre com ens hem comportat com a tals, generant models únics i estereotipats, i ignorant l’heterogeneïtat de formes de fer, de ser i de comportar-nos. Aquesta situació dicotòmica i reduccionista ens empobreix, i ens fa vulnerables a les pressions de decisions, també a aquelles que afecten la nostra vida i la nostra salut, provocant l’acceptació conscient i inconscient de riscos totalment inacceptables, vinculats al nostre rol en “l’amor romàntic” i la desigualtat en les relacions de poder dins de les relacions de parella.

Seguidament la Sra. M Luisa Garcia, de Creación Positiva, des d’una perspectiva feminista, ens va Parlar de DRETS, explicant-nos que les perspectives o mirades, igual que els llenguatges construeixen les formes d’actuar en el món. Per exemple: què fa que la ciència no incorpori a les dones en la recerca? Aquesta decisió condiona l’eficàcia, les interaccions, les resistències,... Considera fonamental incloure la perspectiva de gènere sobre les persones i les circumstàncies amb que es treballa, per tal de visibilitat tots els col·lectius i les seves particularitats.

Coincideix amb la resta de ponent de la Taula, en la situació de desigualtat i vulnerabilitat (biològica, social,...) en que ens trobem les dones, debut als determinants estructurals de la salut, i per tant, en situació de risc, alimentat per les creences culturals i socials.

La sra. García també va fer èmfasi a que el VIH és un reservori d’estigma i discriminació contra les dones, assenyalant que en 30 anys s’havia avançat molt poc en drets, i que les violències que pateix el col·lectiu, són un risc important per infectar-se per VIH. Considera doncs, que la prevenció i l’atenció holístiques no es poden deslligar dels drets sexuals i dels drets humans, i per tant, de les decisions polítiques.

La darrera ponent la sra. Mercè Meroño, ens va recomanar posar-nos les ulleres de gènere, donat que, coincidint amb el dr. Knobel, va denunciar que pocs estudis i pocs programades ho feien, menys encara relatiu a la recerca en dones amb VIH, per lo qual considera que es fa necessari potenciar els coneixements específics de gènere, la visibilitat, l’especificitat i la heterogeneïtat, fugint de les lògiques homogeneïtzadores actuals. Creu que les dones patim un doble estigma, un estigma acumulatiu.

Des de la seva experiència contrastada de treball amb camps com la prostitució i les drogues, reclama aconseguir la participació activa de les dones, a través d’estratègies com l’apoderament entre iguals, per implementar programes específics de detecció de riscos que augmentin l’efectivitat . La sra. Meroño va recomanar objectius realistes, oferir alternatives i complementaries, conèixer les dificultats i acceptar la coexistència de riscos , per aconseguir reduir danys.

El nostre agraïment a totes elles per ajudar-nos a obrir una miqueta més els ulls a la tossuda realitat.

Al llarg de l'edició d'aquesta IV Jornada, es van projectar diferents fotografies presentades lliurement pels estudiants del Campus, al Concurs d'imatges per a la Campanya de visibilització del VIH en el Campus Mar, que el Grup Grenfic-VIH està duent a terme. Per aquest projecte, s'han unit al nostre grup un grup d'alumnes de 2n. i 3r. curs del Grau en Infermeria, per tal de contribuir a dissenyar i implementar una campanya amb ells/elles i per a ells/elles. El nostre agraïment públic a tots ells.

Durant l'acte Cloenda de la Jornada, la sra. Lourdes Mestres va presentar les conclusions a més d'anunciar les novetats per a la nova edició de les Jornades Grenfic per l'any vinent, en la qual al grup ja hi està treballant.

Lourdes Mestres i Camps, 25 de novembre 2016.

Agrair la col.laboració desinteressada de l'Ariadna Lluva i d'en Joan Pozas, estudiants de l'ESIM, en l'elaboració d'aquestes conclusions.